

De Permanente Opleiding is dood, leve de Vakbekwaamheid

Verantwoordelijk AR-lid Diana de Wolff en Orde-beleidsadviseur Marieke van der Pijl lichten de per 1 januari a.s. verzwaarde én herziene opleidingseisen toe. 'Met kantoorgenoten bij de lunch het laatste arrest van de Hoge Raad over kennelijk onredelijk ontslag doornemen, is niet genoeg.'

.....
Arnoud Veilbrief
 journalist

Diana de Wolff zei het al in het aprilnummer van het *Advocatenblad*. Er kwam een herziening van de Permanente Opleiding aan – maar we waren het even vergeten – die hard nodig zou zijn omdat de opleiding 'een beetje sleets' werd en 'te weinig prikkelde'. De opleiding deed te weinig recht aan de diversiteit binnen de advocatuur. En in het ontbreken van structurele feedback liep de advocatuur achter op andere beroepsgroepen.

Onder leiding van De Wolff en Marieke van der Pijl als secretaris van de commissie Vakbekwaamheid (waarin ook het College van Afgevaardigden was vertegenwoordigd) werd de nieuwe verordening opgesteld. Niet als een van boven opgelegd stuk, zegt Van der Pijl, maar nadrukke-

lijk in samenwerking met de beroepsgroep. 'De commissie Vakbekwaamheid bestond uit negen advocaten, van eenpitter tot deken. Op basis van hun opmerkingen is de verordening bijgeschaafd.' En nu ligt er dan de nieuwe, op 3 december jl. door het College van Afgevaardigden vastgestelde Verordening op de vakbekwaamheid.

A-merk onder juridische bijstandsverleners

Zichtbaar maken aan de buitenwereld wat de Orde doet aan kwaliteitsbeleid was een van de redenen om met de verordening te komen, zegt Diana de Wolff in haar Utrechtse werkkamer. 'De commissie Van Wijnen had ons dat ook als huiswerk gegeven. Wat verwacht je van de balie in 2010, daar wilden we over nadenken. Rechters doen aan intervisie, artsen moeten extra punten halen voor hun registratie, wij sukkelden daar een beetje achteraan.'

De verordening bestaat uit drie hoofdthema's: vakbekwaamheid, betamelijkheid, en organisatie van kantoor en

organisatie. 'Veel advocaten denken dat als je een goede jurist bent, je automatisch een goede advocaat bent. Dat is niet zo', zegt De Wolff. 'Vakbekwaamheid omvat veel meer dan dat, heeft ook te maken met je attitude als advocaat. Aan de betamelijkheid is inhoudelijk niets veranderd, die is slechts naar het niveau van de verordening getild. De normen voor kantoororganisatie stonden al in het regelingenbundeltje van de Orde. Nieuw is dat deze verordening al die zaken samenbrengt.'

Oude wijn in nieuwe zakken dus? Zeker niet. Ten eerste is het aantal punten dat jaarlijks moet worden behaald voor het onderhouden van kennis en kunde gestegen van 16 naar 20. Ten tweede moeten kantoren vanaf 1 januari inzichtelijk maken hoe zij de organisatie van hun kantoor en de dienstverlening aan de cliënt hebben geregeld, een verplichting die tot nu toe alleen werd gecontroleerd voor de gefinancierde rechtsbijstand. En er komt structurele aandacht voor professionele feedback.

'De stijging met vier punten is niet echt spectaculair', zegt De Wolff. 'Naar mijn smaak had het wat meer mogen zijn, maar dit was de gulden middenweg. We horen wel eens vragen waarom die punten-eisen überhaupt nodig zijn. Advocaten zijn toch professionele mensen? Wel, voor acht van de tien is dat zo. Maar om de zwakke broeders aan te kunnen spreken is zo'n regel toch nodig.'

Zijn er meer zwakke broeders dan voorheen, is dat de reden?

Nee. Die was gelegen in het feit dat het de advocatuur de afgelopen vijftien jaar een moeilijker beroep geworden. De juridische complexiteit neemt toe, onder andere doordat het Europese recht steeds belangrijker wordt. Ook rechters zijn niet altijd voldoende toegerust om problemen vanuit een Europeesrechtelijke optiek te bekijken. We willen als advocatuur een A-merk zijn onder de juridische bijstandsverleners. En dan is zo uur het minimum. Gelukkig schieten de meesten daar bovenuit.'

Diana de Wolff (links) en Marieke van der Pijl

.....
 'Acht van de tien advocaten zijn professionele mensen, maar om de zwakke broeders aan te kunnen spreken is zo'n regel nodig'

Als je van je vak houdt, schrijf je toch uit jezelf een artikel voor een vaktijdschrift, of volg je een cursus?

‘Willen is één ding, doen is weer wat anders. Ook voor degenen die serieus met hun vak bezig zijn, is het belangrijk een norm te stellen. Een jaar is zo voorbij. Op zo’n moment dan denk je: ik heb het druk gehad met dossiers, zaken, het kantoorbeleid, het begeleiden van stagiairs. Maar heb ik nou echt geïnvesteerd in kennis, laat staan in mijn kunde? We willen bij de balie het besef erin houden dat je af en toe terug moet naar de schoolbankjes, om je kennis op te frissen.’

Er zijn ook bepaalde onderwerpen geschrapt uit de puntenlijst.

De Wolff: ‘Ja, managementvaardigheden bijvoorbeeld. Van een cursus als “Hoe word ik compagnon?” word je geen betere advocaat.’

Van der Pijl: ‘Dat geldt ook voor het bezoeken van het Jaarcongres van de Orde. Daar kon je voorheen twee punten voor krijgen. De commissie Vakbekwaamheid vond unaniem dat zulke activiteiten te licht waren om te worden gehonoreerd met punten.’

.....
‘Kan er iemand bij je termijnagenda als je dood neerval?’
.....

Beoordelen jullie ook strenger waar advocaten zich kunnen laten bij-scholen?

De Wolff: ‘Juist niet. We leggen de lat hoger, maar geven de balie meer vertrouwen in het zelf organiseren. De gedachte is: de meeste advocaten weten uitstekend waarom ze moeten investeren, beloon ze dan ook als ze dat zelf doen.’

‘Veel grote kantoren zijn erkend als opleidingsinstituut, daar hebben ze ook veel in geïnvesteerd. Wat ons betreft kunnen ook kleine kantoren de handen ineenslaan en hun onderwijs organiseren door bijvoorbeeld een hoogleraar uit te nodigen een college te geven. Je moet alleen wel kunnen laten zien dat het wat voorstelt. Gewoon met je kantoorgenoten bij de lunch het laatste arrest van de Hoge Raad over kennelijk onredelijk ontslag doornemen, is niet genoeg. Zorg dat er een nette jurisprudentiemap ligt en dat die cursus ergens over gaat, dan hoeft je van ons geen dure auditprocedure in te gaan.’

Wat houdt structurele feedback in?
De Wolff: ‘Intercollegiale toetsing is vakinhoudelijk van aard. Intervisie heeft meer betrekking op je houding, je optreden als advocaat. Beide zijn uitstekende kwaliteitsinstrumenten. In de familierechtpraktijk is er al enige jaren ervaring mee en de kantoren die er aan mee doen vinden dat het echt een impuls geeft aan hun kennis en kunde.’

Van der Pijl: ‘Bij grotere kantoren kun je nog wel eens bij iemand binnenlopen, maar voor eenpitters en kleinere kantoren is het lastiger te organiseren. Daarin gaat de Orde een coördinerende rol spelen. Er stromen nu al mailtjes binnen van advocaten die activiteiten willen organiseren of zich juist graag willen aanmelden. Een werkgroep gaat hiermee aan de slag.’

De Wolff: ‘Advocaten die werken op grote kantoren kunnen er ook baat bij hebben. Men werkt natuurlijk in teams en neemt elkaar wel waar, maar dat is nog geen gestructureerde feedback. Het moet ook plaatsvinden in een setting waar je veilig genoeg voelt om je twijfels te uiten.’

Alle kantoren moeten hun kantoororganisatie en dienstverlening beschrijven. Waarom eigenlijk?

De Wolf: ‘Opnieuw omdat we minimumnormen in de kwaliteit willen opstellen. Hoe doet het kantoor aan termijnbewaking, wordt er standaard een ontvangstbevestiging verstuurd, is het tarief duidelijk meegedeeld, kan er iemand bij je termijnagenda als je dood neerval? Toen ik nog audits deed voor de sociale advocatuur merkte ik dat dit lang niet altijd geregeld was. Een cliënt moet erop kunnen vertrouwen dat zijn zaak dan wordt overgenomen door een andere advocaat, die direct inzicht heeft in alle feiten en termijnen.’

Van der Pijl: ‘We maken het zo eenvoudig mogelijk. Er komt een kantoorhandboek in de vorm van een gebruiksvriendelijke, modulaire applicatie. Daar zijn we nog druk mee bezig. We kunnen wel snel iets in elkaar flansen, maar het is beter om er even voor te gaan zitten en er een echt bruikbare *tool* van te maken. Vooralsnog moet de aangifte nog los van dit handboek worden gedaan, maar het zou mooi zijn als we het elektronische handboek en de aangifte zouden kunnen integreren.’

Vervolgde advocaten

.....
Stichting Advocaten voor Advocaten

‘Als ze advocaten doden is niemand meer veilig’

De Filippijnse mensenrechtenadvocate Connie Brizuela wist ergens dat ze risico zou kunnen lopen toen ze besloot mee te

gaan met de groep politici, journalisten, advocaten en andere belangstellenden om een kandidaat voor de Filippijnse gouverneursver-

kiezings aan te melden. Eind 2008 had Connie nog uitvoerig gesproken met de leden van een L4L-missie, die op de Filippijnen onderzoek deed naar moorden op en bedreigingen tegen advocaten en rechters. Ze vertelde van de vele doodsbreidings die zij vanwege haar werk ontving. Die waren zo ernstig, dat ze zelfs was verhuisd naar een ander eiland. ‘If they can kill lawyers, they can kill practically anybody’, zei ze

tegen de missie, om er aan toe te voegen dat ze zich er door bedreigingen nooit van zou laten weerhouden haar werk te doen. Connie was één van de zesenvijftig leden van de groep die op 23 november 2009 op het Filippijnse eiland Mindanao werden ontvoerd en op gruwelijke wijze vermoord door aanhangers van een rivaliserende politieke clan.

De dood van Connie Brizuela was aanleiding voor